

ES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS TIESĪBU AKTI UN POLITIKA

Dr. Kleoniki Pouikli

Vides tiesību kursa direktors - ERA, Eiropas Tiesību akadēmija, Trierā
Pētnieks - Atēnu Nacionālā un Kapodistrijas Universitātē

ES atkritumu apsaimniekošanas tiesību akti un politika - izklāsts

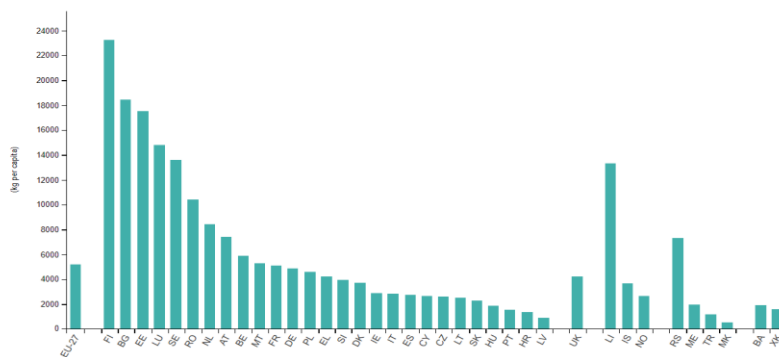
- Ievads
- ES atkritumu apsaimniekošanas ietvarpolitika/
Cirkulārā ekonomika
- Ūdens ietvardirektīva (ŪID)
 - Ģenēze, mērķi, principi
 - Atkritumu hierarhija
 - Atkritumu, blakusproduktu, atkritumu stadijas beigu produkta definīcija
 - Atkritumu apsaimniekošanas pienākumi
 - Finansiālā atbildība/ ražotāja paplašinātā atbildība
 - Bīstamie atkritumi
- Atkritumu apsaimniekošanas darbības
- ŪID īstenošana nacionālajā līmenī

levads/1

 Twitter 5.2 tonnes of waste were generated per EU-27 inhabitant in 2018.

 Twitter 38.7 % of waste were landfilled and 38.1 % were recycled in the EU-27 in 2018.

Waste generation, 2018

Στο ερώτημα γιατί μας απασχολεί το δίκαιο αποβλήτων?

Η απάντηση είναι απλή και αποτυπώνεται ενδεικτικά στη διαφάνεια αυτή.

Η διαρκώς αυξανόμενη παραγωγή αποβλήτων, η οποία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα σύγχρονα προβλήματα του δικαίου περιβάλλοντος.

Πιο συγκεκριμένα, η τεράστια ποσότητα απορριμμάτων που παράγεται κάθε χρόνο ως υπόλειμμα από τις διαδικασίες παραγωγής προϊόντων, της προσφοράς υπηρεσιών και της κατανάλωσης, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα και πλέον φλέγονται περιβαλλοντικά προβλήματα. Το οποίο πρόβλημα συνδέεται άρρηκτα και με μια σειρά άλλων περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική κρίση, η απώλεια της βιοποικιλότητας, η ρύπανση στο έδαφος, τα ύδατα και τον αέρα.

Το πρόβλημα έγκειται κυρίως στο γεγονός πως τα απόβλητα δεν επιτελούν καμία χρησιμότητα για τον κάτοχό τους, ο οποίος τα θεωρεί ένα «βάρος» και θέλει να απαλλαγεί από αυτά με όσο το δυνατόν μικρότερο κόστος.

Συνεπώς, εκτός από τον απαιτούμενο πολύτιμο χώρος γης, η εν γένει διαχείριση των αποβλήτων απελευθερώνει πολυάριθμους ρύπους στον αέρα, τα ύδατα και το έδαφος, συμπεριλαμβανομένων και των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου από χωματερές και μεταφορά αποβλήτων.

Συχνά επίσης τα απόβλητα αντιπροσωπεύουν απώλεια πολύτιμων πόρων, πολλοί

από τους οποίους είναι σπάνιοι και θα μπορούσαν να ανακτηθούν και να ανακυκλωθούν, ώστε να εξοικονωμηθούν οι παρθένες πρώτες ύλες.

2,5 miljardu tonnu atkritumu radīšana (ES, 2013)

1,6 miljardi tonnu netika izmantoti atkārtoti vai pārstrādāti

pārstrādāt vai atkārtoti izmantot varēja 600 miljonus tonnu

43% sadzīves atkritumu pārstrādāji, pārējie poligonos (31%) vai sadedzināti (26%)

pārmaiņas laikposmā no 2001. līdz 2010. gadam ES-27:

atkritumu apglabāšana poligonos samazinājās par 41 miljonu tonnu

sadedzināšana palielinājās par 15 gandrīz miljoniem tonnu

pārstrāde un kompostēšana palielinājās par 28 miljoniem tonnu

levads/2

**"PRODUKTU UN
PAKALPOJUMU PASAULE**

"ATKRITUMU PASAULE"

The linear pattern of consumption (produce-use-discard) produces large amount of waste.

In this context waste is a costly burden.

There are two separated worlds, the world of product and the world of waste.

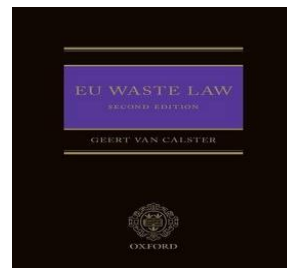
A variety of economic and social actors produce or use products that at some points become waste (industries, hospitals, agriculture, handcraft, household, offices, shops)

The equally complex reality of all the operators which deal with waste management and waste disposal.

levads/3

"ATKRITUMU PASAULE"

Γιατί ο κόσμος των αποβλήτων είναι σκοτεινός, μαύρος και τρομακτικός? Και δε θέλουμε να βρισκόμαστε εκεί?

Άπαξ και έχουμε απόβλητα ισχύουν 2 πράγματα: 1. Το απόβλητο, το οποίο όπως αναφέραμε, είναι βάρος, κάτι πρέπει να το κάνουμε. Άρα, κάποιος πρέπει να αναλάβει τη διαχείρισή τους. Και αυτή η διαχείριση συνεπάγεται κόστος/οικονομική επιβάρυνση.

2. Αυτή η διαχείριση γίνεται με συγκεκριμένο τρόπο, σε συγκεκριμένο χρόνο και απο συγκεκριμένους υπόχρεους φορείς.

Στον κόσμο των αποβλήτων βρίσκει εφαρμογή το δίκαιο των αποβλήτων. Αρχές/Ρυθμίσεις/περιορισμοί/υποχρεώσεις σχετικά με τη διαχείριση των ουσιών/προϊόντων που έχουν καταστεί απόβλητα

These complex worlds require extensive regulations.

On the one side, the product regulation, the technical standards, the labelling, the protection of origin etc.

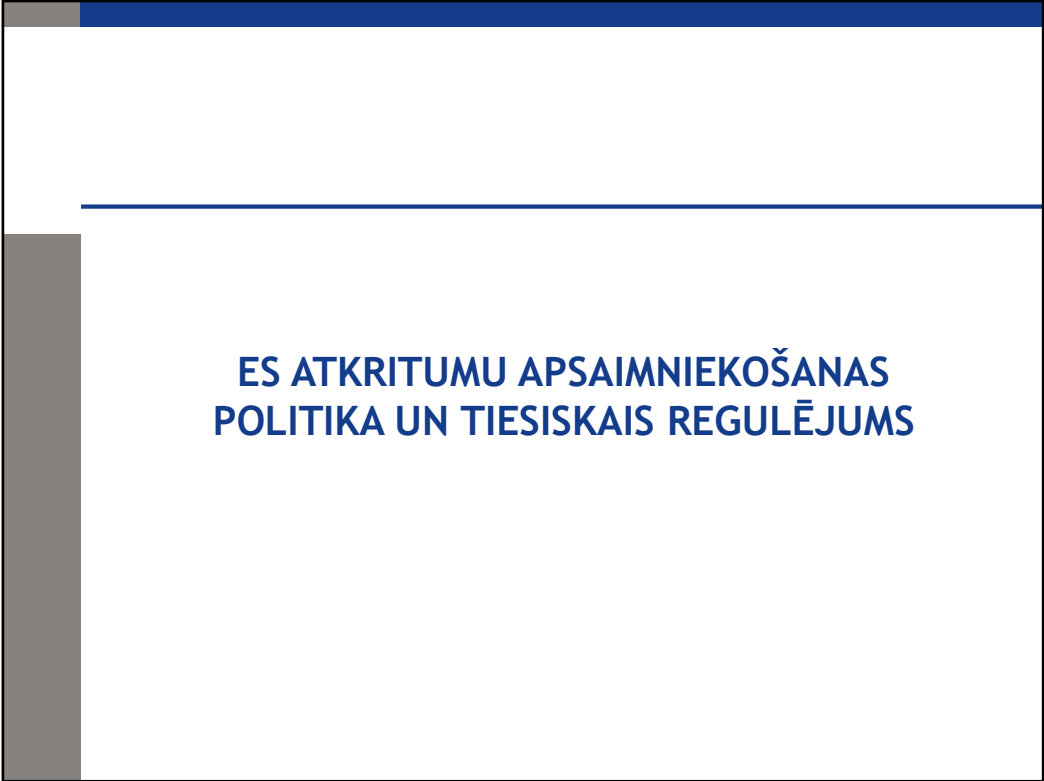
On the other side, as waste is always potentially dangerous for the environment and the human health, rules are needed to discipline the collection, transport, disposal of waste.

levads/4

<https://www.youtube.com/watch?v=ufL3yDs1ZQ8>

Food waste, municipal waste, electric and electronic equipment waste....

ES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS POLITIKA UN TIESISKAIS REGULĒJUMS

The heart of EU waste law and policy

Vispārējas piezīmes ES atkritumu apsaimniekošanas politikas attīstība

UZMANĪBAS KONCENTRĒŠANA UZ TO, LAI ATRASTU VEIDUS, KĀ
APGLABĀT PĒC IESPĒJAS VAIRĀK ATKRITUMU

UZMANĪBAS KONCENTRĒŠANA UZ ATKRITUMU RAŠANĀS
NOVĒRŠANU

UZMANĪBAS KONCENTRĒŠANA UZ ILGTSPĒJĪGU PRODUKTU
VEICINĀŠANU

For a long time the question has been how to dispose of the large amount of waste produced in our societies.

In the last years, more and more awareness on the necessity to **prevent the creation of waste**.

Focus has shifted on the **relation product-waste**.

The definition of waste based on the act of discarding and not on the value of the material is in itself problematic.

ES politikas satvars un politiskais konteksts

- Tematiska stratēģija atkritumu rašanās novēršanai un atkritumu pārstrādei, COM(2005) 666 final
 - Eiropa 2020 Stratēģija → Ceļa karte uz resursu izmantošanas ziņā efektīvu Eiropu, COM(2011)571
 - 7. Vides rīcības programma, 2013 - 2020
 - Rīcības plāns ceļā uz cirkulāro ekonomiku, COM(2015)614
 - ES atkritumu apsaimniekošanas tiesību aktu pārskatīšana
- cirkulārās ekonomikas rīcības plāns - ES zaļais

The key policy framework instruments are:

→Thematic strategy on the prevention and recycling of waste, COM(2005) 666 final - sets as long-term goal for the EU to become a recycling society that seeks to avoid waste and uses waste as a resource: -It set 7 actions how to reach these objectives, for example, step up enforcement, modernise waste legislation, develop recycling standards and improve prevention.

→The Strategy played an important role in guiding policy development and has contributed to significant improvement in waste management. The Roadmap to a Resource Efficient Europe (COM(2011) 571)

- outlines how to transform Europe's economy into a sustainable one by 2050, how to increase resource productivity and decouple economic growth from resource use and its environmental impact. It illustrates how policies interrelate and build on each other.

- It sets various actions (2012-2014) to be taken by the Commission to treat waste as a resource, including the review of the waste targets

→7 th Environmental Action Programme, 2013 – 2020 - Puts focus to turning waste into a resource including by phasing out landfilling.

→Action Plan towards Circular economy

- Waste management plays a central role in the transition to a circular economy. The plan requires the Commission to take measures:

- Revise waste targets (proposal adopted in December 2015); step up enforcement;

communication on waste to energy (adopted in January 2017); disseminate good practices on 4 separate collection (specific study available on DG Environment website).

→ **The New Circular Economy action plan (March 2020)**

The new Circular Economy Action presents measures to:

Make sustainable products the norm in the EU;

Empower consumers and public buyers;

Focus on the sectors that use most resources and where the potential for circularity is high such as: electronics and ICT; batteries and vehicles; packaging; plastics; textiles; construction and buildings; food; water and nutrients;

Ensure less waste;

Make circularity work for people, regions and cities,

Lead global efforts on circular economy.

++++

•the European Commission published a proposal on 14 October 2020

*the long-term priority objective for 2050 that citizens live well, within the planetary boundaries in a regenerative economy **where nothing is wasted**, no net emissions of greenhouse gases are produced and economic growth is decoupled from resource use and environmental degradation*

promoting environmental sustainability and reducing key environmental and

climate pressures related to production and consumption, in particular in the

areas of energy, industrial development, buildings and infrastructure, mobility

and the food system.

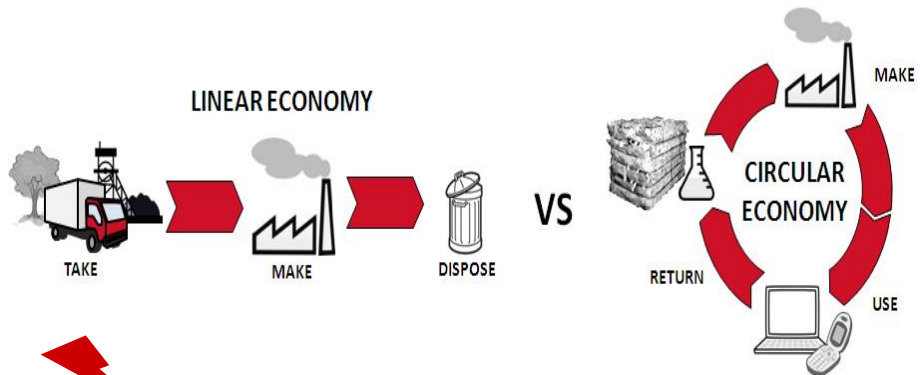
‘Waste management’ means the collection, transport, recovery (including sorting), and disposal of waste, including the supervision of such

operations and the after-care of disposal sites, and including actions taken as a dealer or broker (Article 3 WFD)

Waste policy is not an isolated topic, but is part of the general environmental policy.
It contributes to fight:

- climate changes
- resource depletion
- loss of biodiversity
- soil, water, air contamination

Lineārā un cirkulārā ekonomika

Produktu dzīves ciklu "loka noslēgšana", izmantojot plašāku otrreizējo pārstrādi un atkārtotu izmantošanu, un sniedzot ieguvumu gan videi, gan ekonomikai

https://www.youtube.com/watch?v=_9mHi93n2AI

To achieve sustainability and increase Europe's competitiveness globally, we need an urgent shift from a linear to a circular economic model. The objective of a Circular economy is to maintain the value of resources in the economy for as long as possible. The move towards a circular economy will bring benefits: This should alleviate some of the risks related to the supply of raw materials. It should boost the European economy by up to 7% of GDP. It should increase the competitiveness of European businesses and create new business opportunities (re-use sector) and bring about innovative products, technologies and services, which can create new jobs in the EU. This would also bring valuable benefits to the environment – less waste, less GHG emissions and other benefits, like better air and water and soil quality.

Cirkulārās ekonomikas priekšrocības

- produktu, materiālu un resursu **vērtības** saglabāšana ekonomikā pēc iespējas ilgāk
- **apgādes** drošības risku mazināšana
- **ekonomikas** palielināšana par līdz +7% IKP
- **Konkurētspējas** paaugstināšana, jaunu biznesa **iespēju** veidošana un **inovatīvu** produktu un pakalpojumu ieviešana
- **darba vietu** radīšana ES
- **atkritumu** radīšanas, **SEG emisiju** un cita veida ietekmes uz vidi samazināšana

Cirkulārās ekonomikas pakotne

Komisija pieņēmusi 2015. gada 2. decembrī

Rīcības plāns
Komunikācijas

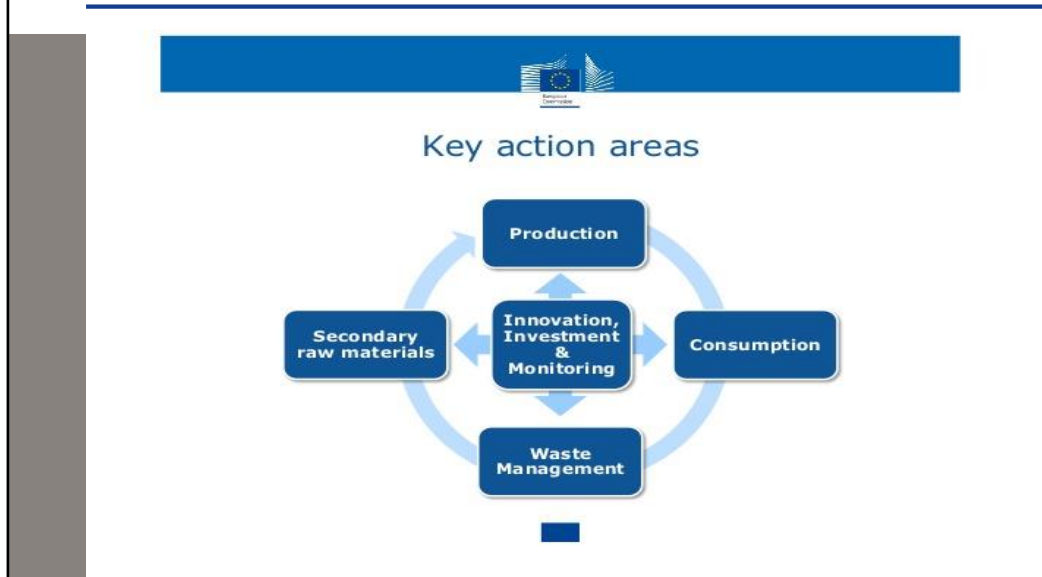
Turpmāko
iniciatīvu saraksts (pielikums)

4 likumdošanas
priekšlikumi par
atkritumu
apsaimniekošanu

The Circular Economy Package was adopted on 2 December 2015 and consisted of an Action Plan in the form of a Communication, an Annex with a list of over 50 measures that the Commission intends to adopt in the coming years and four legislative proposals on waste. The measures identified in the Action plan focuses of measures at EU level that high added value to bring about a circular economic model. Making the circular economy a reality will however require long-term involvement at all levels – the EU, a Member State, local, and from all stakeholders.

Rīcības plāns

Identifies 54 actions in 4 key areas:

Production: emphasis on **product design** for recycling, durability and on **extended producer responsibility**. Mandatory EPR scheme to be introduced for all packaging by 2025.

Consumption

Waste management: as part of the first Circular Economy Action Plan, in 2018 the waste legislation was revised (increasing recycling targets for municipal waste and for packaging waste; separate collection obligation are strengthened and extended to hazardous household waste (by end 2024), bio-waste (by end 2023), textile (by end 2025)).

Secondary raw material

The image illustrates that the Circular Economy Action Plan addresses the whole life cycle of products. In order to ensure a harmonious movement of each stage of the cycle, action is necessary at all stages of the product life cycle taking into account the needs and limitations of the other steps because they are all linked.

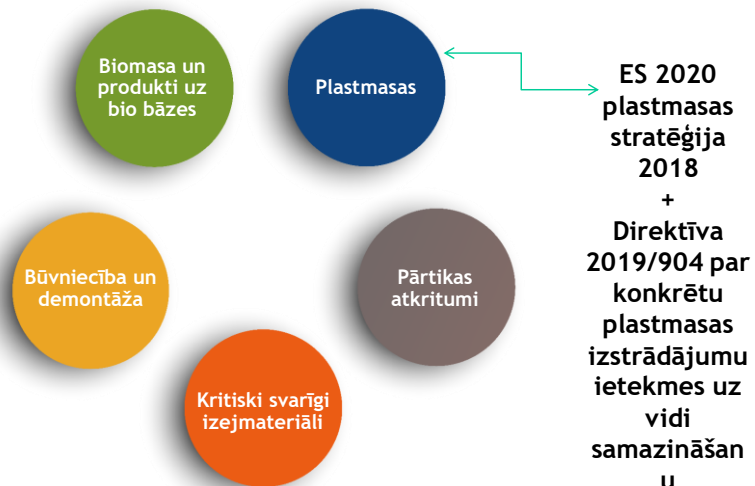
The objectives are to:

- Extract and use resources sustainably;

- Design and produce better products that use less resources, have a long life-span and can be re-usable, recyclable;
- Have a leaner production using less resources and creating less/no residual waste;
- Have smarter consumption by buying products that are recyclable and re-usable, use products for longer, repair them;
- Use waste as a resource rather than dispose. Improvements in terms of resource and energy efficiency can be made at all stages. To achieve these objectives will require a new wave of innovation.

Therefore, the EU provides financial support to the MS and the businesses to bring about projects that would prove the case for a circular economy. The financing is available through European Structural and Investment Funds, Funds for Research and Development (e.g. Horizon2020), EIB. 8 As a priority, the measures identified in the Action Plan proposes to tackle barriers caused by the EU legislation.

Prioritārie sektori

Only around 30 % of plastic waste is collected for recycling in the EU.

The Circular Economy Action plan identifies plastic as one of the priority sectors. In 2018 the EU adopted a **Plastic Strategy**.

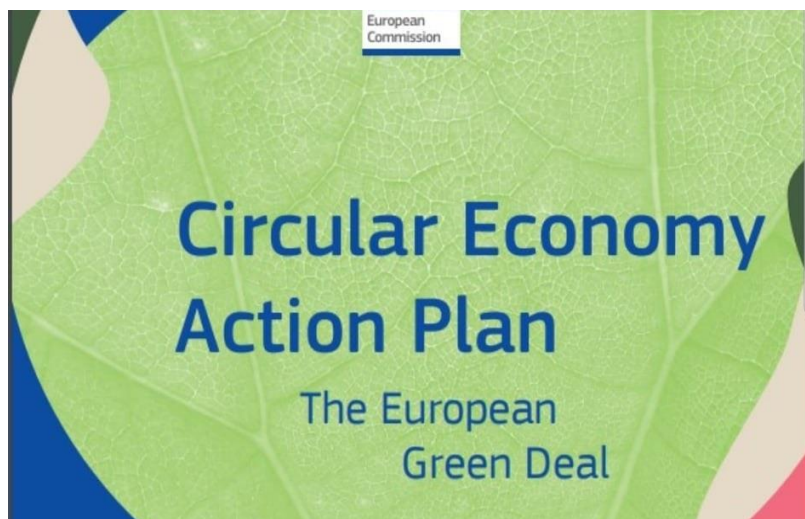
Aim: To define a vision for a more circular plastic economy, to reduce plastic litter.

Instruments: Member States have to take **preventive measures and waste management measures**

Konkrētas rīcības - piemēri

- **Veicināt eko-dizainu**, lai iekļautu remontējamību, izturību, pārstrādājamību
- Izplatīt **atkritumu apsaimniekošanas/ resursu efektivitātes nozarē** paraugprakses piemērus
- Neatkarīga **testa programma** par **plānoto novecošanu**
- **ES atkritumu apsaimniekošanas tiesību aktu** pārskatīšana
- **ES minerālmēslu tiesību aktu** pārskatīšana, tostarp, lai veicinātu organisko mēslojumu
- Minimālās prasības attiecībā uz **notekūdeņu atkārtotu izmantošanu**
- Turpmāka **Zaļā publiskā iepirkuma** veicināšana
- Kvalitātes standartu izstrāde **sekundārajiem izejmateriāliem**
- Stratēģija attiecībā uz **plastmasu**, tostarp jūras atkritumiem
- Stratēģija par saiknēm starp **ķīmikāliju, produktu un atkritumu tiesību aktiem**
- Pieejamā **ES finansējuma** izmantošana

Jaunais cirkulārās ekonomikas rīcības
plāns/ ES zaļais kurss (2020. gada marts)

1. paredz Cirkulārās ekonomikas rīcības plānu2.0, tostarp **ilgtspējīgu produktu iniciatīvu**
2. stratēģija ir **atkritumu veidošanās novēršana**
3. augstākas kvalitātes pārstrāde
4. atkritumu apsaimniekošanas tiesību aktu pārskates (baterijas, atkritumu pārvadāšana)
5. "Komisija uzskata, ka ES būtu jāizbeidz

eksportēt savus atkritumus ārpus ES, un tāpēc pārskatīs noteikumus par atkritumu pārvadāšanu un nelikumīgu eksportēšanu".

→ **The New Circular Economy action plan (March 2020) / Actions**

The new Circular Economy Action presents measures to:

Make sustainable products the norm in the EU;

Empower consumers and public buyers;

Focus on the sectors that use most resources and where the potential for circularity is high such as: electronics and ICT; batteries and vehicles; packaging; plastics; textiles; construction and buildings; food; water and nutrients;

Ensure less waste;

Make circularity work for people, regions and cities,

Lead global efforts on circular economy.

Cirkulārās ekonomikas Rīcības plāns 2.0

- **Ilgtspējīgu produktu iniciatīva** - Ir nepieciešams tiesisks instruments.
- **Ražotāja paplašinātās atbildības stiprināšana**
- Īpašs uzsvars uz resursu ietilpīgajiem sektoriem, piemēram, tekstilrūpniecība, būvniecība, elektronika un **plastmasa**
- Viss iepakojums ES ir atkārtoti izmantojams vai ekonomiski dzīvotspējīgā veidā pārstrādājams līdz 2030. gadam
- Tiesiskais regulējums attiecībā uz **bioloģiski noārdāmām un uz bioloģiskās bāzes veidotām plastmasām**
- **Pasākumu attiecībā uz vienreizlietojamiem plastmasas**

→ The New Circular Economy action plan (March 2020) / Actions

The new Circular Economy Action presents measures to:

Make sustainable products the norm in the EU;

Empower consumers and public buyers;

Focus on the sectors that use most resources and where the potential for circularity is high such as: electronics and ICT; batteries and vehicles; packaging; plastics; textiles; construction and buildings; food; water and nutrients;

Ensure less waste;

Make circularity work for people, regions and cities,

Lead global efforts on circular economy.

ES atkritumu apsaimniekošanas tiesību akti - vēsturiskie posmi

- Padomes Direktīva 75/442/EEK par atkritumiem
- Būtiski grozīta ar Padomes direktīvu 91/156/ES
- Konsolidēta ar direktīvu 2006/12/EK
- Padomes Direktīva 78/319/EEK par toksiskiem un bīstamiem atkritumiem
- Aizstāta ar Padomes Direktīva 91/689/EEK par bīstamiem atkritumiem
- Abas aizstātes ar Direktīvu 2008/98/EK (Transponēšana līdz 12.12.2010.

↙ pārskatīts, ņemot vērā Cirkulārās ekonomikas

ES atkritumu apsaimniekošanas tiesību akti - sistēma

Vispārējā struktūra

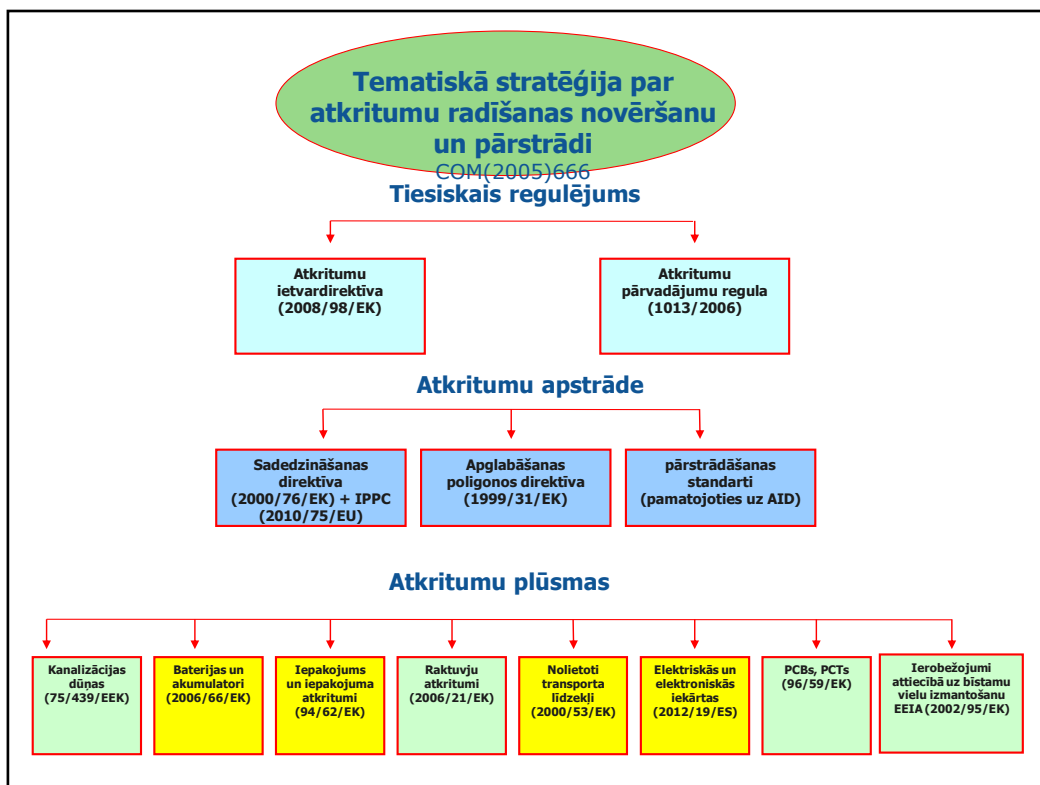
- Ietvara direktīva 2008/98/EK par atkritumiem (AID)
- Regula (EK) 1013/2006 ar atkritumu pārvadājumiem (APR)

Atkritumu apsaimniekošanas darbības

- Direktīva 99/31/EK par atkritumu apglabāšanu poligonos
- Direktīva 2010/75/ES par industriālajām emisijām: par atkritumu sadedzināšanu

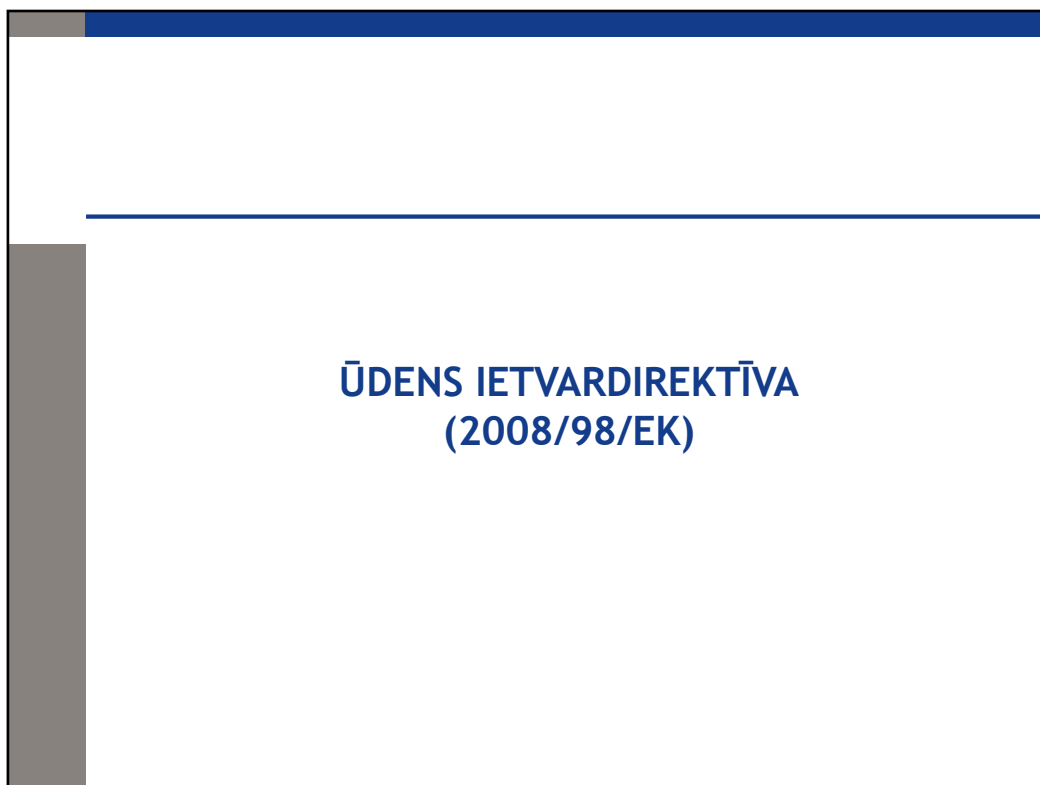
Īpašu atkritumu plūsmas:

- Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem
- Direktīva 2000/53/EK par nolietotiem transporlīdzekļiem (NTL)
- Direktīva 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem
- Direktīva 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA)

This slide lists the key EU waste legislation. Waste is one of the first topics that EU environmental legislation tackled in the 1970s. The Waste Framework Directive was adopted in 1975 (then 2006/12/EC and now 2008/98/EC) and provides the overall framework for waste management in the EU, seeking to ensure that it does not present a risk to water, air, soil, wildlife and human health. All Waste Directives have an Environmental legal basis (Article 192 TFEU) with two exceptions: Batteries directive has double legal basis with an internal market basis covering specific articles that provide for full harmonisation on metal content for batteries, labelling accepted on the market; and Packaging Directive that has a full Internal Market legal basis (Article 114 TFEU). In addition to the Waste Framework Directive and the Landfill Directive also the Directives marked in yellow provide for specific collection, recycling and recovery targets.

1. GENERAL FRAMEWORK (waste and hazardous waste)
2. RULES SPECIFIC TO CERTAIN OPERATIONS (Treatment: incineration + landfill / movements (transborder) / ship recycling)
3. RULES SPECIFIC TO END-OF-LIFE PRODUCTS

The heart of EU waste law and policy

General Objective of waste law: Protection of Human Health and the Environment (Articles 1, 13)

Definition of Waste (Article 3 (1) + Articles 2, 5)

Recovery / Disposal (Article 3 (15) and (19)) + **End of Waste Status** (Article 6 - complete recovery)

Responsibility (Articles 8, 14, 15 – polluter pays)

Some rules on specific Waste Streams:

Hazardous Waste (Articles 7, 17 – 20, 35)

Waste Oils (Article 21)

Bio-Waste (Article 22)

Regulation of the Waste Treatment Industry (Articles 23 – 27)

Waste Hierarchy (Articles 4 + 9 – 12)

Administrative Waste Planning (Articles 28 – 33)

Practical implementation (Articles 34 - 36)

Commission Powers [Articles 5 (2), 6 (2), 7 (1), 11 (3), 27 (1) and (4), 29 (4), 33 (2), 38]

ES atkritumu apsaimniekošanas tiesību aktu mērķi

(AID 1. pants)

- Atkritumu radīšanas un apsaimniekošanas negatīvas ietekmes novēršana un mazināšana
- Resursu konservācija
- Resursu efektivitāte

EU waste legislation objectives are defined in Article 1 of the Waste Framework Directive 2008/98/EC:

- Waste prevention – has been and continues to be the first and most important objective of the EU waste management policy.
- Reduce environmental impact of resource use and improve resource efficiency of such use. This objective is also called developing a “recycling society” - one that not only avoids producing waste but also uses it as a resource

ES atkritumu apsaimniekošanas tiesību aktu principi

- Piesardzības princips
- Princips "piesārņotājs maksā"
- Tuvuma princips
- Atkritumu hierarhija

Συνοπτικά εδώ – αναλυτικά αμέσως κατωτέρω!

Galvenais pienākums AID 13. pantā

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka atkritumu apsaimniekošana norit, neapdraudot cilvēku veselību un neradot kaitējumu videi, un jo īpaši:

- (a) neapdraudot ūdeni, gaisu, augsni, augus vai dzīvniekus;
- (b) neradot neērtības trokšņa vai smakas dēļ; kā arī
- (c) neradot negatīvu ietekmi uz lauku vidi un īpaši aizsargājamām teritorijām.

"ATKRITUMU" JĒDZIENS

Atkritumu definīcija - AID 3. pants

"ATKRITUMI" ir jebkura viela vai priekšmets, no kā īpašnieks atbrīvojas, ir nodomājis atbrīvoties vai ir spiests atbrīvoties

□ Atbrīvojas

□ Ir nodomājis atbrīvoties → subjektīvs elements

□ Ir spiests atbrīvoties → objektīvs elements (piem. azbestu saturošs lidmašīnas korpuss Clemenceau)

"Izmest" → teleoloģiska interpretācija: plaši, „augsts aizsardzības līmenis“, piesardzības un preventīvasrīcības un efektivitātes principi, individuāla pieeja situācijām

This and the next two slides aim to look at the concept of “waste” which is a key concept of the WFD and determines the scope of the EU waste legislation. It centers around the notion of discard which is not defined. The holders intention is to be inferred from the holders actions in the light of the aims of the Directive on the basis of all factual circumstances. CJEU has emphasized the need for a broad interpretation of the concept of waste and for flexibility in adopting a case-by-case approach and taking into account the factual circumstances of each case.

Atkritumu definīcija - AID 3. pants

- **Tīša pret nejauša rīcība**
 - ✓ C-252/05 Thames Water Utilities
 - ✓ C-188/07 Erika Oil spill
- **Atkritumu jēdziens neizslēdz vielas vai objektus, kurus var atkārtoti izmantot ekonomikā**
 - ✓ C-359/88 Zanetti and Others
 - ✓ C-241/12 and C-242/12 Shell
- **Vielas, kas ir daļa no industriāla procesa, var būt atkritumi**
 - ✓ C-129/96 Inter-Environnement Wallonie

CJEU has concluded that in view of the objectives of the WFD (and the precautionary principle), the concept of waste cannot be interpreted restrictively. This slide brings up a couple of situations which illustrate the different circumstances that may or may not be relevant when applying the definition:

*Does it matter if discard is deliberate or accidental? •It is irrelevant whether materials, substances are deliberately or accidentally discarded. With regard to waste water, they are within the scope of the WFD if they are not covered by other legislation, like Directive 91/271/EEC on urban waste water. •Oil mixed with water, soil, sediments is waste where not possible to be exploited/marketed without further processing.

*Does it have any bearing on the waste/ non-waste status if the material has an economic value? •The concept of waste does not exclude substances that can be further exploited and has an economic value. •The concept of waste does not in principle exclude any kind of residue, industrial by-product or other substance arising from production processes.

Piemēri:

-waste oils → regenerated

-slaughterhouse waste/carcasses → in animal feed

Extraction waste → in embankment

Atkritumu definīcijas limiti - Blakusprodukti (nav atkritumi) - AID 5. pants / 1

RAŽOŠANAS PROCESS

PRODUKTS: visi materiāli, kurus ar nodomu rada ražošanas procesā

RAŽOŠANAS ATLIKUMI
materiāls, kas nav ar nodomu ražots ražošanas procesā, bet kurš var būt un var nebūt atkritums

BLAKUSPRODUKTS:
ražošanas atlikums, kas nav atkritums-->
Pants: AID 5. pants

ATKRITUMI

Atkritumu definīcijas limiti - Blakusprodukti (nav atkritumi) - AID 5. pants / 2

NOSACĪJUMI

- Ražošanas procesa sastāvdaļa
- Noteikta turpmāka lietošana
- Turpmāka lietošana bez papildu apstrādes/ pārstrādes
- Turpmāka lietošana ir likumīga

VISI ČETRI NOSACĪJUMI IR JĀIZPILDA KUMULATĪVI

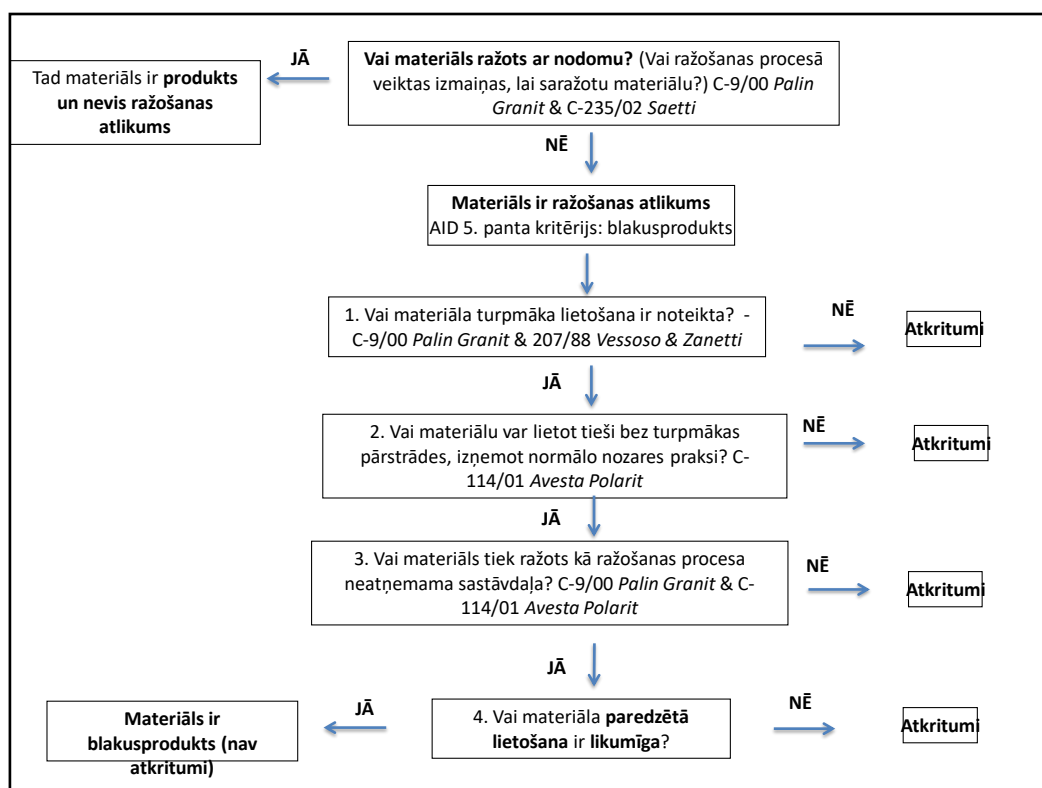

Piemēri:

- ✓raktuvju aizpildīšana ar pāri palikušajiem akmeņiem
- ✓Kūsmēsli kā mēslojums (C-113/12, *Donal Brady*)

C-113/12 →

- receiving land must be identified from the outset
- holder must have user's commitment to use as fertilizer on that land
- storage must be adequate (sufficient and without leakage)
- reuse must bring along economic advantage compared to disposal

Decision tree for waste vs by-products decisions

Atkritumu definīcijas limiti - "Atkritumu stadijas izbeigšanās" jēdziens - AID 6. pants / 1

Pēc reģenerācijas darbības atkritumi vairs nav atkritumi, ja:

- Tos parasti lieto konkrētiem nolūkiem
- Pastāv tirgus vai pieprasījums
- Atbilst konkrētajos nolūkos noteiktajām tehniskajām prasībām
- Nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz vidi

•Ar AID 6. pantu tiek kodificēta pastāvošā judikatūra

•ES kritēriji (metāllūžņi, stikls, (CE marķēts mēslojums)), nacionālie kritēriji, lai palielinātu pārstrādi.

– Atkritumu pārvadāšanas direktīvas 28. pants

Article 6(1) WFD sets conditions when a recovery operation may result in the waste ceasing to be waste. These conditions are based on case-law of the CJEU interpreting the concept of waste and the notion of discard. All conditions have to be met cumulatively.

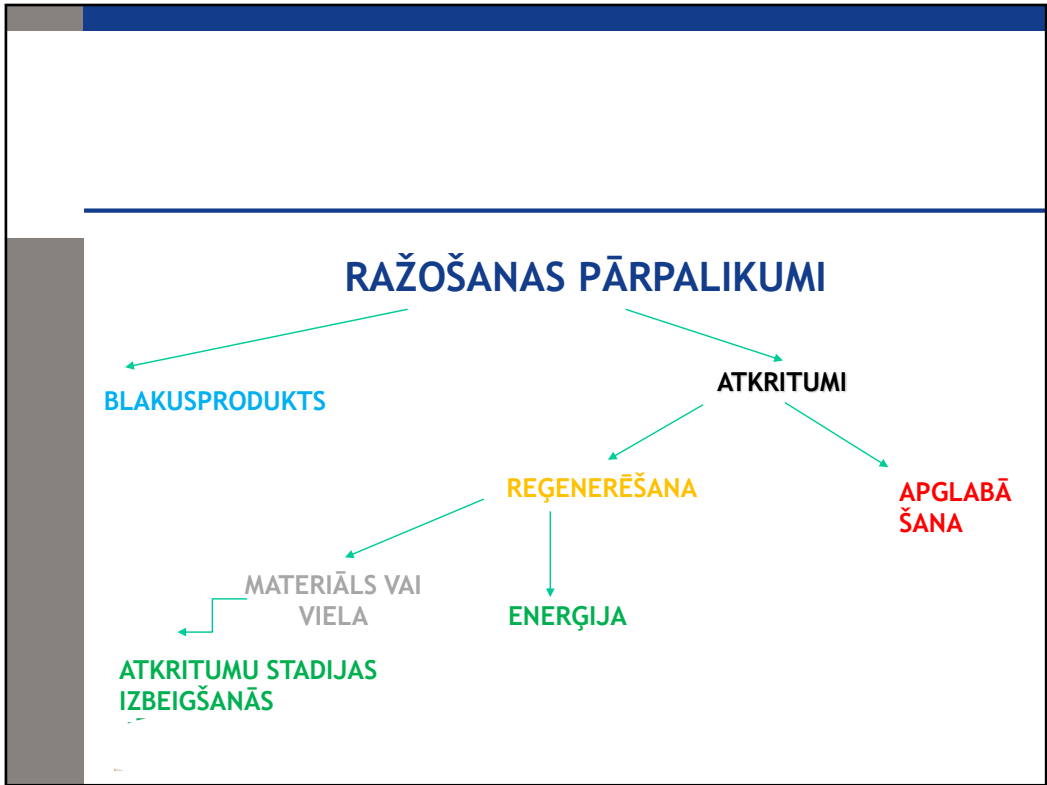
The Article provides for 3 avenues for decision making: (1) End of waste criteria can be set at EU level that have to be applied across the EU, (2) national level criteria that have validity only within a MS and (3) case-by-case decisions on end-of-waste status. EU level criteria have been set for metal scrap, glass, and are being proposed for compost and digest.

There is no mutual recognition of national criteria or case-by-case decision when the waste is shipped across the MS borders. Where the involved competent authorities disagree on the waste/non-waste status of a shipment, those materials should be treated as waste in accordance with the precautionary principle – this is according to Art 28 of the Waste Shipment Regulation.

Waste can achieve, after undergoing a recovery operation, a non-waste status. Criteria are set at community level.

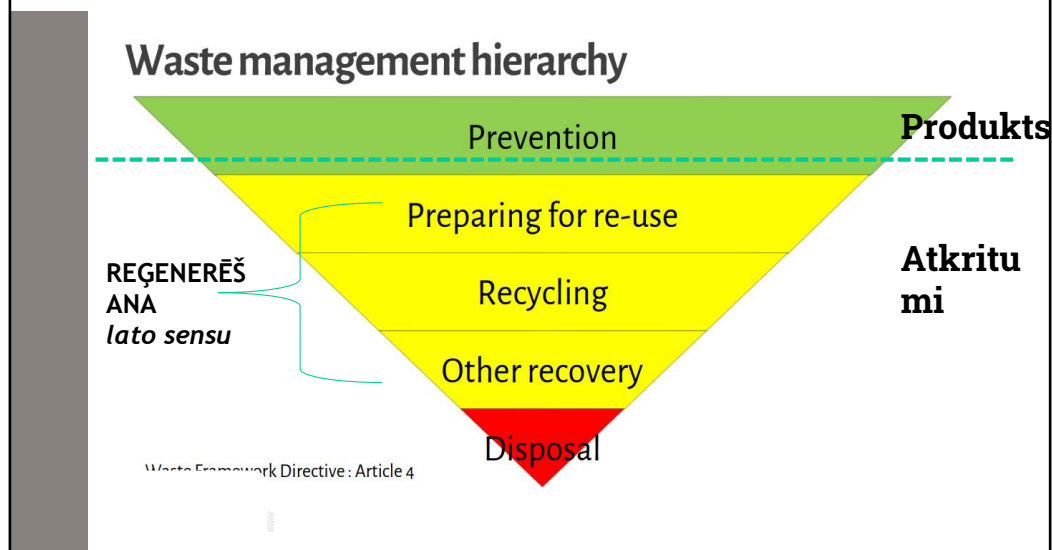
If there are not criteria at community level, MS may decide whether certain waste has ceased to be waste, taking into account applicable case law and when the following cumulative conditions are fulfilled:

- 1) The substance or object is commonly used for specific purposes;
- 2) A market or demand exists for such a substance or object;
- 3) The substance or object fulfils the technical requirements for the specific purpose and meets the existing legislation and standards applicable to products;
- 4) The use of the substance or object will not lead to overall adverse environmental or human-health impacts.

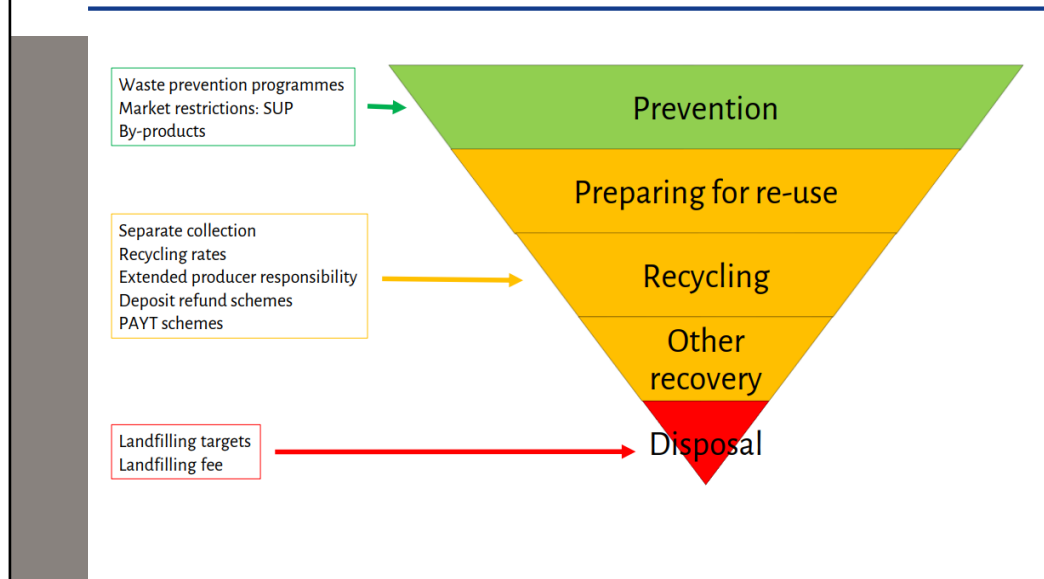
ATKRITUMU HIERARHIJA

Atkritumu hierarhija - AID 4. pants / 1

EU waste policy is based on a concept known as the waste hierarchy, which lists the different options for managing waste from 'best' to 'worst' from an environmental perspective. However, the waste hierarchy should not be seen as a rigid prescription, particularly since different waste treatment methods can have different environmental impacts. So, if a waste management option that is normally lower in the hierarchy causes fewer environmental impacts in a specific situation, then it should be implemented. The rules on derogations from the waste hierarchy are also provided in Article 4 WFD. Definitions of the waste hierarchy levels:

Atkritumu hierarhija - definīcijas/ 2

PREVENTION: measures taken for products, i.e. before a substance, material or product has become waste, that reduce:

- The quantity of waste, including through the re-use of products or the extension of the life span of products;
- The adverse impacts of the generated waste on the environment and human health; or
- The content of harmful substances in materials and products. Reduction in the generation of waste, usually at source is the most effective waste management option.

DISPOSAL – normally this is landfilling, but also incineration of waste (all D operations listed in Annex I WFD).

Atkritumu hierarhija - definīcijas/ 3

☐ NOVĒRŠANA- 3. panta 12. punkts --> Produkts vēl NAV atkritums, bet

- ✓ NOVĒRŠANA: pasākumi, ko veic, pirms viela, materiāls vai produkts ir kļuvis par atkritumiem,
- ✓ Samazina atkritumu apjomu, tostarp produktus atkārtoti izmantojot vai pagarinot produktu aprites ciklu
- ✓ Samazina radīto atkritumu negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību
- ✓ Samazina kaitīgu vielu koncentrāciju materiālos un produktos

☐ APGLABĀŠANA- 3. panta 19. punkts

- ✓ jebkura darbība, kas nav reģenerācija, pat ja tās sekundāras sekas ir vielu vai enerģijas atgūšana
- ✓ I pielikums: Apglabāšana ietver apglabāšanu poligonā, ievadīšanu jūrā un citās ūdentilpnēs vai sadedzināšanu

PREVENTION: measures taken for products, i.e. before a substance, material or product has become waste, that reduce:

- The quantity of waste, including through the re-use of products or the extension of the life span of products;
- The adverse impacts of the generated waste on the environment and human health; or
- The content of harmful substances in materials and products. Reduction in the generation of waste, usually at source is the most effective waste management option.

DISPOSAL – normally this is landfilling, but also incineration of waste (all D operations listed in Annex I WFD).

Atkritumu hierarhija - definīcijas/ 4

□ REĢENERĀCIJA - 3. panta 15. punkts

- ✓ Reģenerācija notiek, kad atkritumus izmanto kādam lietderīgam nolūkam, aizstājot citus materiālus, kuri savukārt būtu izmantoti kādu noteiktu funkciju veikšanai.
- ✓ Reģenerācijas darbības ir: i. sagatavošana atkārtotai izmantošanai, ii. pārstrāde, iii. cita veida reģenerācija, piemēram, sadedzināšana ar enerģijas reģenerāciju vai aizbīdīšana.

i. SAGATAVOŠANA ATKĀRTOTAI IZMANTOŠANAI - 3. panta 16. punkts

- ✓ Pārbaudīšana, tīrīšana un labošana, kuras rezultātā produkti vai sastāvdaļas, kas bija atkritumi, ir sagatavoti, lai tos varētu atkārtoti lietot bez citas priekšapstrādes
- ✓ Piemēri: mēbeļu, EEIA, velosipēdu remonts, pudeļu mazgāšana pirms atkārtotas izmantošanas.

ii.

•RECOVERY – any operation treating waste can either be a recovery or a disposal operation. Recovery is when waste is serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used for a particular function. Recovery operations are: preparing for reuse, recycling, other recovery like incineration with energy recovery and backfilling.

•RE-USE – is a means of waste prevention. A product is used for the same purpose. For example, closed loop system for wooden pallets or deposit-refund systems for re-use.

•PREPARING FOR RE-USE – is a type of recovery operation once a product has become waste. Examples of preparation for re-use are: repairing furniture, WEEE, bicycles, washing bottles before re-use.

Atkritumu hierarhija - definīcijas/ 5

ii. PĀRSTRĀDE - 3. panta 17. punkts

- ✓ Jebkāda reģenerācijas darbība, kurā atkritumu materiālus pārstrādā produktos, materiālos vai vielās to sākotnējam vai citam nolūkam.
- ✓ Pārstrādes piemēri ir organisko materiālu pārstrāde kompostā, plastmasas materiālu pārstrāde granulās, stikla atkritumu pārstrāde izmantošanai ražošanā.

iii. CITI REĢENERĀCIJAS VEIDI

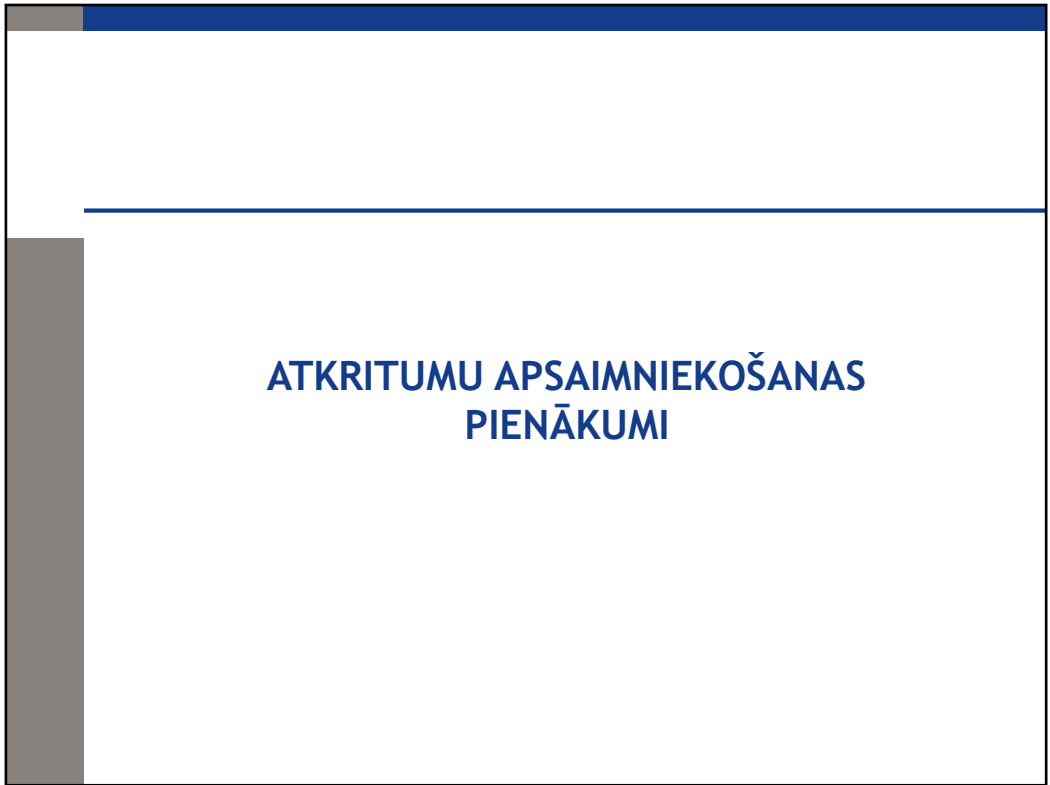
- ✓ Piemērs: Enerģijas reģenerācija --> sadedzināšana ar augstu energoefektivitāti

Atkritumu hierarhija nav nedz stingra, nedz noteikti obligāta

• RECYCLING – is reprocessing of waste into products, materials and substances. Does not include incineration and energy recovery. Examples of recycling are reprocessing of organic material into compost, plastic waste into granulate plastic, crushed waste glass for blasting.

• RECOVERY v DISPOSAL – with respect to incineration CJEU has developed in its case-law a test of “principally used” to avoid sham recovery. Incineration with energy recover is a recovery operation if waste is incinerated and is used as a fuel or other means of generating energy – greater part of waste must be consumed and the greater part of energy must be recovered and used. If waste is simply incinerated without any energy recovery it is a disposal operation

Member States' duties

Dalīta savākšana - AID 11. pants

AID 3. panta 10. punkts '**dalīta savākšana**' ir savākšana, nošķirot atkritumu plūsmu pēc atkritumu veida un īpašībām, lai tos varētu vieglāk apstrādāt

- **Vismaz papīra, metāla un stikla 2015. gadā**
→ augstāka ražība, labāka kvalitāte
- **Līdz 2023. gada 31. decembrim: obligāti attiecībā uz bioloģiskajiem atkritumiem**
- **Līdz 2025. gada 1. janvārim attiecībā uz tekstila un hītamajiem atkritumiem**

There are two crucial elements addressed by the WFD to improve resource efficiency and recycling: one is separate collection and the other one is extended producer responsibility

Separate collection is the best way to provide a constant material flow and also high quality recyclables. Ideally, all recyclables would be collected separately in the cleanest way possible and then sorted.

Separate collection is essential to ensure meeting quality standards required by recyclers.

As of 2015, separate collection is obligatory for paper, metal, plastic and glass. It will also be mandatory for bio-waste when the WFD is amended. There is some uncertainty as to what "separate collection" exactly means. A number of Member States experiment with different ways of co-mingled collection. A final answer to what extent co-mingled collection may be legally acceptable will depend on the merits of the individual system and will have to be judged in the light of effectiveness ("effet utile").

For example, it is accepted to collect together metal and plastic because both streams do not undermine specific treatment afterwards. Separate collection is not an absolute and unconditional requirement as WFD provides for some flexibilities to the Member States – the separate collection is to be introduced where technically, economically and environmentally possible. This flexibility is to be interpreted restrictively

+

Aim: effective separate collection is a mean to achieve high quality recycling.

Instruments: legal obligations.

As for 2015 mandatory for paper, metal, plastic and glass.

By 31 december 2023 mandatory for bio –waste and by 1 January 2025 for textile and hazardous waste.

Atkritumu rašanās novēršana - AID 29. pants

- ☐ **Atkritumu rašanās novēršanas programmas ieviestas līdz 2013. gada beigām (AID 29. pants)**
 - noteikt atkritumu rašanās novēršanas mērķus
 - noteikt atskaides punktus vai mērķus
 - aprakstīt novēršanas pasākumus
 - + raktuvju atkritumu normas
- ☐ **Produktu eko-dizaina veicināšana**
- ☐ **Kampaņas patērētāju uzvedības maiņai**
- ☐ **Atbalsts industriālo atkritumu samazināšanai (EMAS, ISO 14001)**
- ☐ **Zaļais publiskais iepirkums**

As already said, waste prevention is the key tool for resource efficiency – key tool for preserving resources (and avoiding marine litter) Reducing the amount of waste generated at source and reducing the hazardous content of that waste is regarded as the highest priority according to the Waste Hierarchy established in the Waste Framework Directive (Article 4). By the end of 2013 MS had to put in place Waste Prevention Programmes. MS have to set objectives and describe concrete prevention measures. The legislator has outlined in Article 9 WFD that an eco-design policy with a view to promoting technologies focusing on durable, re-usable and recyclable products (Article 9 WFD) is key for waste prevention. Consumer habits and green public procurement are also important elements to be further taken account of

Atkritumu apsaimniekošanas plānošana - AID 28. pants

- Atkritumu apsaimniekošana plāni
 - nodrošina pašreizējās situācijas analīzi attiecībā uz visām atkritumu plūsmām visā teritorijā
 - ietver uzlabojumu pasākumus
 - sabiedrības līdzdalība
- Pašpietiekamības un tuvuma principi (Pants: 16.
- Integrēts un atbilstīgs atkritumu apglabāšanas iekārtu tīkls un tādu jauktu sadzīves atkritumu reģenerācijas iekārtu tīklu, kas savākti no privātām māsaimniecībām
(C-278/09 COM v Italy)

Waste management planning is fundamental to a well organised system of waste management that complies with the waste hierarchy.

Therefore, Art 28, 30 WFD requires that MS put in place waste management plans and keep them regularly updated. WFD also prescribes the minimum content that the plans must address. These are listed in Article 28 WFD. Waste management plans are to be subject to strategic environmental impact assessment. Art 16 WFD is one of the most important measures – it requires that MS establish an integrated network of waste management infrastructure which must enable disposal of waste in one of the nearest appropriate installations. For municipal waste – the network should provide installations close to source of production (where proximity is complied this may include regional cooperation).

The principle of proximity implements Article 191 TFEU – principle that environmental damage must be remedied at source. On the basis of that it is for each region/municipality to take appropriate steps to manage waste close as possible to where it was produced. As illustrated in the case C-278/09 Commission v Italy, if one region lacks sufficient infrastructure to manage its waste – it is legitimate to conclude that this will compromise the national network of waste management and that the network is no longer integrated and adequate or complies with the principle of self-sufficiency. Internal Market Waste materials are products, though of a specific nature, to which articles on the free movement of goods of the TFEU apply. Restrictions to cross border shipment of wastes may be allowed only in some limited cases. The slide lists a number of cases that explain some of 20 those circumstances. This may be discussed if time allows.

Finansiālā atbildība par atkritumu apsaimniekošanu - AID 14. pants

- ❑ "piesārņotājs maksā princips" --> piesārņotājs sedz apsaimniekošanas izmaksas atbilstoši savam saražotajam atkritumu apjomam
- ❑ **14. panta 1. punkts:** Saskaņā ar principu, ka piesārņotājs maksā, atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz sākotnējais atkritumu radītājs, pašreizējais atkritumu īpašnieks vai iepriekšējais atkritumu īpašnieks
- ❑ **3. panta 5. punkts:** atkritumu radītājs --> ikviens, kura darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai ikviens, kas nodarbojas ar atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citām darbībām, kuru rezultātā mainās šo atkritumu īpašības vai sastāvs
- ❑ **3. panta 6. punkts:** atkritumu īpašnieks --> atkritumu radītājs vai fiziska vai juridiska persona, kuras īpašumā atrodas atkritumi
- ❑ **C-254/08 Futura Immobiliare** --> Atspēkojamas prezumcijas izmantošana, kā arī precīzs pienesums

Aim : making producers more conscious of their responsibility during the whole life-cycle of the product

Instruments: product design and EPR (= **Extended producer responsibility**, ensuring that the producers bear financial and/or organisational responsibility for the management of waste).

Mandatory for ELVs, batteries, WEEE.

Mandatory for packaging by 2025;

Finansiālā atbildība par atkritumu apsaimniekošanu - ražotāja paplašinātā atbildība (RPA)

- ❖ „Ražotāja paplašinātā atbildība“ - „piesārņotājs“ ir ekonomikas aģents, kam var būt izšķirošā loma, lai izvairītos no piesārņojuma radīšanas, piem., ar produkta dizaina palīdzību (8. pants, 14. panta 2. punkts)
- ❖ Ražotājs ir tas, kas ražo, pārdod, apstrādā, pārstrādā vai importē produktus.
- ❖ Par īstenošanu ir atbildīgas dalībvalstis - nav harmonizācijas
- ❖ Esošie ES tiesību akti (NTL, EEIA, baterijas), esošie DV tiesību akti (dzērienu iepakojums, depozīta shēmas)
- ❖ RPA pasākumi: atgriezto produktu pieņemšana, pieņemšanas punkti, finansiālā atbildība par videi atbilstīgas apglabāšanas nodrošināšanu un informācija patērētājiem

Aim : making producers more conscious of their responsibility during the whole life-cycle of the product

Instruments: product design and EPR (= **Extended producer responsibility**, ensuring that the producers bear financial and/or organisational responsibility for the management of waste).

Mandatory for ELVs, batteries, WEEE.

Mandatory for packaging by 2025;

Extended producer responsibility – this is a “cradle-to-grave” approach – whereby the producers are made physically and financially responsible for the collection, recycling and disposal of their products.

Producer is one who manufactures, sells, treats, processes or imports products. Extended producer responsibility was designed as "soft law" that Member States "may" introduce. On the other hand, Art. 8 WFD is very explicit and detailed in "what" precisely Member States "may" do and "who" may be held responsible as producer.

Extended producer responsibility is considered as a major instrument in support of the implementation of the European Waste Hierarchy, and therefore for the increase of, by priority: prevention, reuse and recycling. Extended producer responsibility is also widely used in support of the implementation of the Packaging and Packaging

Waste Directive (94/62/EC), although the Directive itself does not impose the principle.

At EU level, Extended producer responsibility is established for ELV, WEEE and Batteries. This is essential in order to finance and organise the waste management and achieve the high collection and recovery targets provided in those Directives.

There is no harmonisation of how this responsibility is to be implemented and data shows that these systems have a wide range of efficacy: Batteries – collection rates vary from 5% (MT) to 72% (Switzerland), 50% BE ELV – recycling and re-use rates 64% MT – 96 % DE WEEE – collection 1.2kg/cap BG to 17.2 kg/cap BE – the average is 6.6. Packaging – recycling rated 29% MT to 84% DK At national level Member States have established Extended producer responsibility for a variety of other products. For more information an overview of EPR schemes was adopted by a study commissioned by the Commission

Below is a list of a variety of legislative and non-legislative measures concerning EPR:

- Acceptance of returned products

- Financial responsibility for the following:

- ☐ consumer information

- ☐ take back points

- ☐ product and material design to ensure recyclability and re-usability

- ☐ multiple use, re-usability, durability, suitability for safe recovery and environmentally compatible disposal

Bīstamie atkritumi - AID 17.-21. pants / 1

- 3. panta 2. punkts]: “bīstami atkritumi” ir atkritumi, kam piemīt viena vai vairākas III pielikumā minētās bīstamās īpašības
- Sprādziennedroši, oksidējoši, ugunsnedroši, kairinoši, toksiski, kancerogēni, infekciozi, ekotoksiski, u.c. ...
- 7. panta 1. punkts “... Atkritumu sarakstā ietver bīstamos atkritumus ... Atkritumu saraksts ir saistošs attiecībā uz tādu atkritumu noteikšanu, kas uzskatāmi par bīstamiem atkritumiem. ...”
- Bīstamus atkritumus apzīmē ar * Komisijas lēmumā 2000/532, piem.: 05 01 05* - izlijusi eļļa
 - Saskaņā ar 7. panta 2. un 3. punktu DV ir pienākums noteikt bīstamos atkritumus vai uzskatīt konkrētus atkritumus par nebīstamiem, ja ir izpildīti noteikti nosacījumi.

Bīstamie atkritumi - AID 17.-21. pants / 2

Papildu pienākumi

- 17. pants - ... izsekojamība no ražošanas līdz galamērķim un bīstamo atkritumu kontrole ...
- 18. pants - sajaukšanas aizliegums
 - (1) "...bīstamus atkritumus nesajauc ne ar citu kategoriju bīstamiem atkritumiem, ne ar citiem atkritumiem, vielām vai materiāliem. Sajaukšana ietver arī bīstamu vielu atšķaidīšanu."
 - (2) ierobežoti izņēmumi
 - (3) "Ja bīstami atkritumi ir sajaukti pretēji 1. punktam, tad pēc tehniskiem un saimnieciskiem realizējamības kritērijiem, ja iespējams un nepieciešams, veic atdalīšanu, lai ievērotu 13. pantu."
- 19. pants - Bīstamu atkritumu marķēšana
- 20. pants - speciālie pienākumi neattiecas uz mājāsaimniecībām
- 35. pants - bīstamo atkritumu uzskaites nodrošināšana

Besides the general definition in WFD, the list of waste established in the Decision is of utmost importance. The list is binding as far as the determination of hazardous waste is concerned (haz waste is marked with an asterisk in this list). The list is updated by the Commission.

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DARBĪBAS

Atkritumu apglabāšana poligonos / Direktīva 99/31/EK par atkritumu apglabāšanu poligonos

- **Poligonu kategorijas** (bīstami - nav bīstami - inerti atkritumi)
- Šos atkritumus **apglabāšanas poligonā pieņemt nedrīkst:**
 - ✓ šķidri, uzliesmojoši, sprādziennedroši vai oksidējoši atkritumi;
 - ✓ slimnīcas un citi klīniskie atkritumi, kas ir infekciozi;
 - ✓ lietotas riepas ar dažiem izņēmumiem;
 - ✓ jebkuru citu veidu atkritumi, kas neatbilst pieņemšanas kritērijiem, kas noteikti II pielikumā
- **Slēgšana un aprūpe**
 - ✓ slēgts pēc pēdējās pārbaudes uz vietas, ko veikusi kompetentā iestāde
 - ✓ operators saglabā atbildību par objekta uzturēšanu un kontroli
- **Mērķi 2020/30 (Cirkulārās ekonomikas pakotnes direktīvas 2018/849-852)**
 - ✓ sagatavošanas atkārtotai lietošanai un apstrādei paaugstināšanas mērķis attiecībā uz sadzīves atkritumiem līdz 55 % līdz 2025. gadam; 60 % līdz 2030. gadam; 65 % līdz 2035. gadam
 - ✓ ska sadzīves atkritumu apglabāšanas samazināšana līdz 10% līdz 2035. gadam
itkritumi ir jāsamazina par 30% līdz 2025. gadam; 50% līdz 2030. gadam

Atkritumu sadedzināšana / Direktīva 99/31/EK par atkritumu apglabāšanu poligonos

- Direktīva 2000/76/ES - vairs nav spēkā
- Industriālo emisiju direktīva (IED) (2010/75/ES)
 - ✓ atļauju procedūra
 - ✓ labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (LPTP)
 - ✓ Komisijas īstenošanas lēmums (ES) 2019/2010 ((2019. gada 12. novembris) ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu sadedzināšanu
 - ✓ Konkrētām darbībām, t.i. lielām sadedzināšanas rūpnīcām, atkritumu dedzināšanas un līdz-dedzināšanas iekārtas, šķīdinātāja lietošanas darbības un titāna dioksīda ražošana, IED ir noteiktas ar ES mēroga emisijas ierobežojumu vērtības atsevišķiem piesārņotājiem
 - ✓ sabiedrības līdzdalība

ATKRITUMU PLŪSMU DIREKTĪVAS

Atkritumu plūsmu direktīvas / Pārskats

- Direktīva 94/62/EK par *iepakojumu un iepakojuma atkritumiem*
- Direktīva 2000/53/EK par *nolietotiem transporlīdzekļiem* (NTL)
- Direktīva 2006/66/EK par *baterijām un akumulatoriem*
- Direktīva 2012/19/ES par *elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem* (EEIA)

Atkritumu plūsmas direktīvas / 1

- Direktīva 2006/66/EK par **baterijām un akumulatoriem**
 - ✓ Ar dažiem izņēmumiem tā attiecas uz visām baterijām un akumulatoriem neatkarīgi no to ķīmiskā raksturojuma, lieluma vai konstrukcijas.
 - ✓ aizliedz tirgot baterijas, kurās ir noteiktas bīstamās vielas,
 - ✓ nosaka pasākumus savākšanas shēmu veidošanai
 - ✓ nosaka savākšanas un pārstrādes darbību mērķus
 - ✓ nosaka noteikumus marķējumam
- Direktīva 2012/19/ES par **elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem** (EEIA)
 - ✓ straujāk augošā atkritumu plūsma, dalīta vākšana
 - ✓ pienākums samazināt EEIA izmešanu ar nešķīrotajiem sadzīves atkritumiem;
 - ✓ privātās māsaimniecības un izplatītāja var atgriezt EEIA bez maksas;
 - ✓ aizliedz izmest dalīti savāktos EEIA bez pienācīgas apstrādes;
 - ✓ minimālais EEIA savākšanas apjoms - min 45%

/

Atkritumu plūsmas direktīvas / 2

- Direktīva 94/62/EK par **iepakojumu un iepakojuma atkritumiem**
 - ✓ Attiecas uz visu iepakojumu, kas nonāk Eiropas tirgū un visiem iepakojuma atkritumiem neatkarīgi no tā, vai to lieto, vai izmet industriālā, komerciālā, biroja, veikala, servisa, mājsaimniecības vai citā līmenī, neatkarīgi no izmantotā materiāla.
 - ✓ Prasība ES valstīm ieviest pasākumus, lai novērstu iepakojuma atkritumu radīšanu un samazinātu iepakojuma ietekmi uz vidi
- Direktīva 2000/53/EC par **nolietotiem transportlīdzekļiem (NTL)**
 - ✓ Atkritumu pārstrādei nodoto NTL īpašniekiem ir jāsaņem apliecinājums par iznīcināšanu. Tas ir nepieciešams, lai noņemtu transportlīdzekli no reģistrācijas
 - ✓ **Ražotājiem, importētājiem un izplatītājiem** ir jānodrošina sistēmas, lai pieņemtu NTL un, kur tas tehniski iespējams, remontēto vieglo automašīnu lietotās daļas
 - āžotājus izgatavot jaunus transporta līdzekļus, kuru sastāvā nav vielu

2+ such as national programmes, incentives through extended producer responsibility schemes and other economic instruments

5+ (in particular lead, mercury, cadmium and hexavalent chromium),

ATKRITUMU TRANSPORTĒŠANA

Atkritumu transportēšanas regula 2013/2006

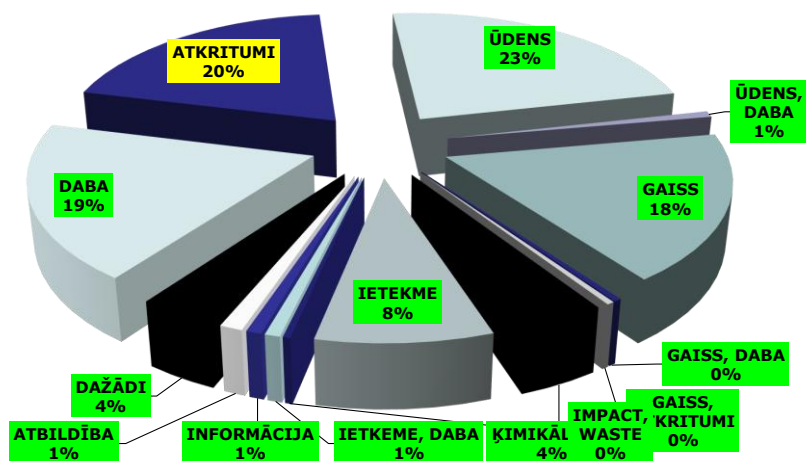
- Īstenota **Bāzeles konvencija** par bīstamo atkritumu pārrobežu kustības un to apglabāšanas kontroli (Bāzeles aizliegums: nedrīkst eksportēt bīstamos atkritumus un atkritumus apglabāšanai uz valstīm, kas nav ESAO dalībvalstis)
- Specifiski noteikumi, procedūra atkarīga no **atkritumu veida, atkritumu apstrādes darbības, galamērķa valsts**
- **informācijas procedūra**
 - ✓ atkritumiem ir jābūt pievienotiem dokumentiem, ko parakstījis eksportētājs un reģenerācijas veicējs
 - ✓ Līgums
 - ✓ paziņošanas procedūra

2+ such as national programmes, incentives through extended producer responsibility schemes and other economic instruments

5+ (in particular lead, mercury, cadmium and hexavalent chromium),

ATKRITUMU IETVARDIREKTĪVAS IEVIEŠANA NACIONĀLAJĀ LĪMENĪ

Vides pārkāpumi

Galvenās īstenošanas problēmas/ 1

- ❖ Atkritumu hierarhijas ievērošana
- ❖ Atkritumu mērķu ievērošana
- ❖ Atkritumu apsaimniekošanas plānošana nacionālā un reģionālā līmenī
- ❖ Nelegālas izgāztuves
- ❖ Atkritums vai nav atkritums
- ❖ Reģenerācija vai apglabāšana (C-228/00, C-6/00, C-147/15)
- ❖ Dažādā veidā paplašinātā atbildība (C-13/15)

Galvenās īstenošanas problēmas/ 2

ATKRITUMU INFRASTRUKTŪRA

❖leviest atkritumu infrastruktūru - poligoni, pārstrādes ietaises, šķirošanas ietaises

- C-196/13 Komisija pret Itāliju (40 milj. € soda nauda + soda nauda par katru dienu līdz izpildei, sākot ar 42,8 milj. € atskaitot 400000 € par bīstamiem poligoniem un 200 000 € par citiem poligoniem)
- C-378/13 *Komisija pret Grieķiju* - nelikumīgi poligoni, satīrīšana, kapacitātes veidošana (10 milj. € soda nauda + soda nauda par katru dienu līdz izpildei, sākot ar 14,5 milj. €, atskaitot 40 000 € par slēgtām vai satīrītām un 80 000 € par slēgtām un satīrītām)

❖Izveidot piemērotu un integrētu apglabāšanas ietaišu tīkli

- C-297/08 Komisija pret Itāliju → C-653/13 Komisija pret Itāliju (20 milj. € soda nauda + soda nauda par katru dienu līdz izpildei 120 000 €)

**Liels paldies
par klausīšanos!**

kpouikli@era.int